

Ο ξεσηκωμός της 8ης Μάρτη, σταθμός ανάκαμψης για το εργατικό κίνημα

Του Χρήστου Βαγενά και της Σάσας Χασάπη

Την περίοδο του 2010-2013 το εργατικό κίνημα, παρόλο που πέτυχε σημαντικές νίκες, δεν κατάφερε κινηματικά να ανατρέψει τις μνημονιακές κυβερνήσεις και οδηγήθηκε στην ήττα, καθώς στη συνέχεια η εργατική τάξη έθεσε τις ελπίδες για ανατροπή της μνημονιακής επίθεσης στις εκλογές και στην πολιτική εναλλαγή, με μια άλλη διακυβέρνηση, από το ΣΥΡΙΖΑ. Το στοίχημα όμως αυτό τελικά απέτυχε, με την πολιτική υποχώρηση-προδοσία του ΣΥΡΙΖΑ και την εφαρμογή του 3ου Μνημονίου. Το σοκ αυτής της πολιτικής ήττας ήταν μεγάλο για τα λαϊκά στρώματα και για τον κόσμο της Αριστεράς, που είχαν δώσει μαζικό και αγωνιστικό «παρών» στους κοινωνικούς αγώνες της περιόδου 2010-2015.

Από το 2015 υπήρξε μεγάλη απογοήτευση από την ήττα και ύφεση των αγώνων. Με εξαίρεση τους πρώτους μήνες στη διακυβέρνηση Τσίπρα, που εκδηλώθηκαν κάποιες αντιστάσεις κυρίως για το Ασφαλιστικό Κατρούγκαλου, με «καύσιμα» ουσιαστικά από την προηγούμενη περίοδο των αντιμνημονιακών αγώνων, την υπόλοιπη περίοδο το εργατικό κίνημα δεν εκδήλωσε σημαντικές αντιστάσεις στις πολιτικές του 3ου Μνημονίου.

Την κατάσταση επιδείνωσε ακόμα περισσότερο η ανάληψη της διακυβέρνησης από τη Νέα Δημοκρατία του Μητσοτάκη, η οποία αποδείχθηκε τελικά πολεμική μηχανή του κεφαλαίου ενάντια στην εργατική τάξη και τις κατακτήσεις της.

Νέα Δημοκρατία: το «σκυλί» των αφεντικών

Η Νέα Δημοκρατία ήταν η πολιτική λύση και η κυβέρνηση που ήθελε το κεφάλαιο, μια κυβέρνηση «οδοστρωτήρας» ενάντια στην

εργατική τάξη και τη νεολαία που θα κυβερνά με «λυμένα χέρια» για να υλοποιήσει πλήρως το πρόγραμμα του ακραίου νεοφιλελευθερισμού και να εγκαθιδρύσει μια οιονεί κοινοβουλευτική χούντα, ένα κράτος καταστολής αδιανόητο για τις δεκαετίες της Μεταπολίτευσης. Αξιοποίησε τη μνημονιακή «προϋπηρεσία» του ΣΥΡΙΖΑ και την απογοήτευση που σκόρπισε στην εργατική τάξη και στο κίνημα για να ξεδιπλώσει μια νέα μεγάλη επίθεση ενάντια στα συνδικάτα και τον εργατικό συνδικαλισμό, στα εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα, στις ελευθερίες και στο κοινωνικό κράτος.

Τα πρώτα της νομοθετήματα αφορούσαν τον περιορισμό των διαδηλώσεων και την περαιτέρω κατάργηση του πανεπιστημιακού ασύλου, ανοίγοντας την αυλαία των αντεργατικών της ενεργειών.

Κορυφαία επίθεση ήταν ο αντεργατικός νόμος Χατζηδάκη (ν.4808/2021) με διατάξεις ενάντια στην απεργία, τα συνδικάτα, το οκτάωρο και το ΣΕΠΕ. Άνοιξε τότε μια νέα φάμπρικα προσφυγών κατά των απεργιών των συνδικάτων που δεν πειθαρχούν στο νέο τρόπο προκήρυξης των απεργιών. Βέβαια και τα προηγούμενα χρόνια στρέφονταν οι κυβερνήσεις με προσφυγές κατά των απεργιών, ιδίως τα χρόνια των μνημονίων, όμως με την κυβέρνηση Μητσοτάκη αυτό έσπασε ρεκόρ.

Η χειρότερη κυβέρνηση της Μεταπολίτευσης προσπάθησε να εκμεταλλευτεί τη μεταδοτικότητα της επιδημίας του covid-19 για να περιορίσει περαιτέρω τα δικαιώματα και τις ελευθερίες, ενώ με τη νέα έξαρση της ακρίβειας απομυζεί μαζί με τους μεγαλοεπιχειρηματίες το διαρκώς συρρικνούμενο εισόδημα των φτωχών στρωμάτων.

Ανυπαρξία αντιπολίτευσης

Την κατάσταση στους χώρους εργασίας δυσχέρανε, εκτός από την απογοήτευση, η ανυπαρξία αντιπολίτευσης, αλλά και η συνεχιζόμενη κυριαρχία και συνθηκολόγηση της συνδικαλιστικής γραφειοκρατίας. Κανένα κόμμα δεν στήριξε τους εργαζόμενους και δεν έδωσε τη μάχη ενάντια στην κυβέρνηση όπως θα έπρεπε.

Ακόμα και το ΚΚΕ, δεν πήρε πρωτοβουλίες για να οργανώσει αγώνες και απεργίες και να γίνει ο εκφραστής της λαϊκής αντίστασης. Έκανε μια προσπάθεια με την εκδήλωση στο Σπόρτινγκ, όπου αντί να προσπαθήσει να οργανώσει απεργία, πρότεινε συλλαλητήριο. Ήταν τότε που ενώ η ακρίβεια είχε ξεκινήσει από τον Αύγουστο του 2021, η πρώτη Γενική Απεργία έγινε τον Απρίλη του 2022.

Το εργατικό κίνημα είναι πάντα «παρών»

Παρά την δύσκολη κατάσταση και την ύφεση των αγώνων, τίποτα δεν είχε τελειώσει. Η εργατική τάξη δεν είχε πει την τελευταία της λέξη ακόμα. Υπήρξαν αντιστάσεις και αυτή την περίοδο και μάλιστα υπήρξαν και νίκες, όπως αυτές στην Cosco και την e-food. Επίσης υπήρχε σημαντική συμμετοχή του κόσμου της εργασίας στις γενικές απεργίες ενάντια στον αντεργατικό νόμο Χατζηδάκη και στις απεργίες του Απρίλη και του Νοέμβρη του 2022.

Το τελευταίο διάστημα κλαδικές αντιστάσεις (κυρίως εκπαιδευτικοί, καλλιτέχνες και λιγότερο υγειονομικοί, ΗΔΙΚΑ, ΕΦΚΑ κ.λπ.) προμήνυαν ότι τίποτα δεν έχει τελειώσει. Ότι έχουμε ανοιχτούς λογαριασμούς με το καθεστώς Μητσοτάκη. Πέρα από την συσσωρευμένη οργή του προηγούμενου διαστήματος, ο ξεσηκωμός προετοιμάστηκε και τροφοδοτήθηκε από όλες τις μικρές και μεγάλες μάχες καλλιτεχνών, εκπαιδευτικών, υγειονομικών, ταμείων. Κυρίως οι κινητοποιήσεις των καλλιτεχνών ενάντια στο Προεδρικό Διάταγμα που υποβαθμίζει σε επίπεδο αποφοίτων λυκείου τα πτυχία και των εκπαιδευτικών ενάντια στην αξιολόγηση έχουν μεγάλη συμμετοχή και διάρκεια, με απεργίες, καταλήψεις θεάτρων και συναυλίες. Καθώς οι δύο κλάδοι συναντιούνται μέσα στην εκπαίδευση (Μουσικά και Καλλιτεχνικά σχολεία), έχει σχηματιστεί κοινό μέτωπο ενάντια στην κυβέρνηση και το υπουργείο Παιδείας, που στοχεύει στην επαναφορά δημόσιων δωρεάν σχολών και μόρφωση για όλους ες.

Αφορμή το έγκλημα στα Τέμπη για ξεσηκωμό

Η σπίθα που σιγόκαιγε όλο το προηγούμενο διάστημα, ξέσπασε με το πολύνεκρο εγκληματικό σιδηροδρομικό δυστύχημα..

Όσο κι αν φαίνονταν το κλίμα μέχρι τότε, ότι ενδεχομένως στις επερχόμενες εκλογές να έβγαινε πρώτη δύναμη η Νέα Δημοκρατία, όπου θα εξαπέλυε νέα επίθεση κατά της τάξης μας, οι κινητοποιήσεις των εργαζομένων και της νεολαίας άλλαξαν το κλίμα. Η 8η Μάρτη, η μέρα της γυναίκας, εξελίχθηκε σε ημέρα πανεργατικού ξεσηκωμού ενάντια στην εγκληματική πολιτική της κυβέρνησης Μητσοτάκη. Ο κόσμος της εργασίας αντιλήφθηκε ότι το έγκλημα αυτό έχει συγκεκριμένους ενόχους και δεν είναι «η κακιά στιγμή» ή «το ανθρώπινο λάθος και η ατομική ευθύνη», αλλά είναι αποτέλεσμα της συστηματικής διάλυσης των δημόσιων υπηρεσιών και της πολιτικής των ιδιωτικοποιήσεων, των μνημονίων, της ανάπτυξης για τα κέρδη και ενάντια στο εργατικό εισόδημα. Η θλίψη για το έγκλημα στα Τέμπη έγινε συνειδητή οργή ενάντια στις δολοφονικές πολιτικές των ιδιωτικοποιήσεων, της τάχα ανάπτυξης, της υποβάθμισης των δημόσιων αγαθών. Η απεργία έγινε η αφορμή να ανέβει το ηθικό του κόσμου, γιατί έγινε αντιληπτό ότι μπορεί με την δυναμική παρουσία του να παίξει ενεργό ρόλο στις εξελίξεις.

8 Μάρτη: γενική απεργία χωρίς τη ΓΣΕΕ

Η ΓΣΕΕ έχει εδώ και καιρό αποδείξει ότι είναι ο καλύτερος σύμμαχος των κυβερνήσεων που διαλύουν εργατικά δικαιώματα και κατακτήσεις. Η κατάπτυστη στάση της να μην καλέσει σε απεργιακό ξεσηκωμό την 8η Μάρτη για το έγκλημα στα Τέμπη, με πρόσχημα τις έναρξη του 38ου συνεδρίου της στο Καβούρι, με παρουσία του πρωθυπουργού και στελεχών της κυβέρνησης, επιβεβαιώνει το ξεπούλημα της συνδικαλιστικής γραφειοκρατίας με τον χειρότερο τρόπο. Ήταν η συγκλονιστική παρουσία και συμμετοχή των εργαζομένων στην απεργιακή κινητοποίηση που τελικά την ανάγκασε να καλέσει σε απεργία δυο βδομάδες μετά την τραγωδία χωρίς βέβαια αυτό να ανατρέπει την εικόνα μιας

απούσας από τους αγώνες, προδοτικής ομοσπονδίας. Η συζήτηση για το πιο περιεχόμενο θα μπορούσε να έχει ο αγώνας «για μια άλλη ΓΣΕΕ» γίνεται όλο και πιο επιτακτική και αναγκαία.

Αγώνες πριν και μετά τις εκλογές

Με το κίνημα στον δρόμο δεν θα μπορούσε να υπάρξει καλύτερη προεκλογική περίοδος για τους εργαζόμενους. Πρέπει να γίνει υπόθεση των εργαζομένων η προοπτική κλιμάκωσης, μέχρι να πέσει η εγκληματική κυβέρνηση από τα κάτω και από τα αριστερά. Όπως οι εργαζόμενοι με διαφορετικές αφορμές στην Ευρώπη βρίσκονται σε πολύμηνες κινητοποιήσεις (Γαλλία ασφαλιστικό, Αγγλία-Πορτογαλία μισθολογικό κ.ά.), έτσι και ο κόσμος της εργασίας εδώ δεν έχει λόγο να γυρίσει σπίτι του και να παρακολουθεί παθητικά την στείρα προεκλογική συζήτηση των μεγάλων κομμάτων. Υποχρέωση των ριζοσπαστικών αριστερών δυνάμεων είναι να παρθούν πρωτοβουλίες συντονισμού για την κινηματική συνέχεια με όλα τα μέσα. Η διαμαρτυρία για τις πολιτικές χρόνων είναι αυτή τη στιγμή αριστερόστροφη και έτσι πρέπει να παραμείνει. Χρειάζεται συνέχιση των απεργιών και πολιτικοποίηση των κινητοποιήσεων, ώστε και μετά τις εκλογές να δοθεί το μήνυμα σε όποια κυβέρνηση προκύψει ότι ισχυρό εργατικό κίνημα και αγώνες θα είναι η αντιπολίτευση απέναντι σε κάθε αντεργατική πολιτική.